

Green Velo[®]

WSCHODNI SZLAK ROWEROWY

Królestwo rowerowe Polesie

Wschodni Szlak Rowerowy
Green Velo

Jak korzystać z przewodnika	3
Mapa królestwa	4
Legenda	5
Informacje o królestwie	
Królestwo rowerowe Polesie.....	6
Atrakcje turystyczne	
Włodawa – miasto trzech kultur.....	9
Jezioro Białe – Okuninka.....	10
Były Obóz Zagłady w Sobiborze.....	11
Rezerwat Żółwiowe Błota.....	12
Rezerwat Trzy Jeziora.....	14
Wola Uhurska.....	16
Dąb Bolko w Hnieszowie.....	17
Rezerwat Bagno Serebryskie.....	18
Górka Chełmska.....	19
Chełmskie Podziemia Kredowe.....	20
Chełm.....	22
Bulwar nad Uherką.....	23
Ruiny zamku w Krupem.....	24
Miasto Mikołaja Reja.....	26
Krasnystaw.....	27
Skierbieszowski Park Krajobrazowy.....	28
Wycieczki	
Śladem Mikołaja Reja.....	30
W poszukiwaniu ducha Bielucha.....	32
Wśród słonecznych zboczy Pagórków Chełmskich.....	34
Wielokulturowym szlakiem tolerancji.....	36
Wokół osamotnionych siedlisk nadbużańskiej krainy.....	38
Informacje praktyczne	40

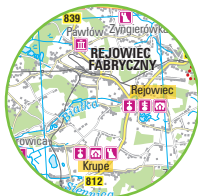

Jak korzystać z przewodnika

Przewodnik adresowany jest do miłośników aktywnego wypoczynku na „dwóch kółkach”. Zaproponowano w nim kilka wycieczek rowerowych i opisano znajdujące się na ich trasie atrakcje. Wszystko opatrzone wieloma praktycznymi wskazówkami i informacjami.

1 Mapa królestwa

Mapa obejmuje całe królestwo rowerowe z zaznaczonym przebiegiem szlaku Green Velo. Przedstawione na niej elementy objaśnione są w legendzie.

2 Atrakcje na szlaku

Opisy atrakcji pozwalają na odpowiedni do wieku turystów (np. dzieci/dorośli) i ich zainteresowań (rodzina/grupa młodzieży/seniorzy) wybór najciekawszych miejsc do odwiedzenia.

3 Informacje o atrakcjach

W przejrzysty sposób za pomocą symboli przedstawione są tu informacje o obiektach, takie jak: dane teleadresowe, terminy i godziny otwarcia czy informacje uzupełniające.

4 Mapa wycieczki

Na schematycznej mapce wycieczki zaznaczone są główne miejscowości i atrakcje na trasie, co pozwala zorientować się w jej całościowym przebiegu.

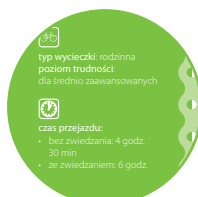
5 Opis wycieczki

W opisie trasy znajdują się wszystkie ważne informacje dotyczące jej przebiegu, sposobu poruszania się i mijanych atrakcji.

6 Informacje o wycieczkach

W przejrzysty sposób za pomocą symboli przedstawione są tu informacje dotyczące trasy, takie jak: długość, nawierzchnia, trudność czy czas przejazdu.

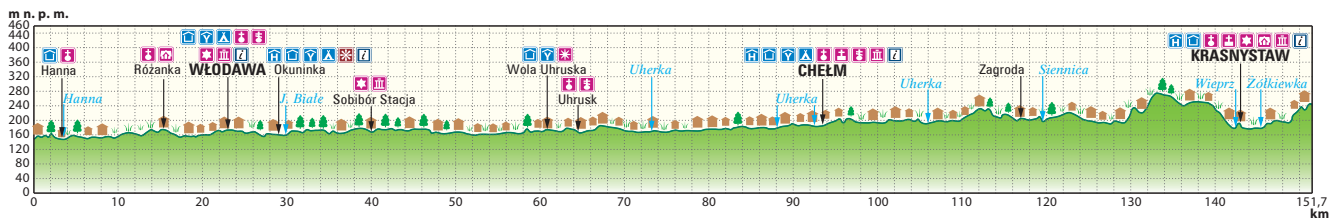

7 Informacje praktyczne

Królestwo rowerowe Polesie

Informacje o królestwie

Skala 1 : 680 000

1 0 2 4 6 8 10 km

Objaśnienia znaków

- Granice Królestw Rowerowych
- Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo; odległości w km
- Inne szlaki rowerowe
- Hotele; schroniska młodzieżowe; pola namiotowe, campingi; inne noclegi
- Kościoły; klasztory; cerkwie; pamiątki kultury żydowskiej
- Pałace i dwory; muzea; skanseny
- Ruiny; wiatrak; pozostałe atrakcje turystyczne
- Ośrodki wypoczynkowe; stadniny; informacja turystyczna
- **CHEŁM** Miejscowości atrakcyjne turystycznie na szlaku rowerowym Green Velo
- **Romanów** Miejscowości atrakcyjne turystycznie
- Parki narodowe; parki krajobrazowe
- Lasy; rezerваты przyrody
- **82** Drogi krajowe
- **818** Drogi wojewódzkie; drogi inne
- Koleje główne; drugorzędne
- Lotniska
- Przejścia graniczne: drogowe; kolejowe
- Granice państw

Królestwo rowerowe Polesie

Polesie to kraina położona na pograniczu Polski, Białorusi i Ukrainy. Na terenie Polski odnaleźć można niewielki, choć rozległy fragment tego regionu, sięgający daleko na wschód. Szlak Green Velo przecina obszar Polesia z północy na południe.

W środkowej części królestwa, która nosi nazwę Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, utworzony został w 1990 roku Poleski Park Narodowy. Położony jest na zachód od szlaku Green Velo, biegnącego ze Sławatycz, przez Włodawę, w stronę Woli Uhruskiej w pobliżu granicy z Białorusią i Ukrainą. Aby do niego dotrzeć, trzeba odjechać kilkanaście kilometrów od trasy. W parku, którego dyrekcja znajduje się w Urszulinie, chronione są torfowiska i zbiorowiska roślinności bagiennej. Spotkać tu można rzadkiego żółwia błotnego i liczne gatunki płazów, a teren parku stanowi jedną z większych w Polsce ostoje ptactwa wodnego. Atrakcją są liczne ścieżki i kładki poprowadzone przez bagna. Teren parku zwiedzać można pieszo lub rowerem po oznakowanych szlakach turystycznych.

Krajobraz Polesia, równinny jedynie w okolicach Włodawy, staje się na południu nieco bardziej pofałdowany. Polesie to obszar ubogich gleb, raczej rzadko zasiedlony i mało przekształcony przez człowieka. Porastająca słabe, podmokłe gleby roślinność tego obszaru przypomina miejscami podbiegunową tundrę i lasotundrę.

W południowej części sąsiadującego z Bugiem i Ukrainą obszaru królestwa położone są tereny bagienne i rozległy kompleks sosnowych Lasów Sobiborskich. Znaleźć w nich można trudno dostępne, otoczone mokradłami „wyspy” lasów sosnowych, wyrastające ponad okoliczny teren. W Lasach

Sobiborskich pamiątką mrocznej historii XX wieku jest dawny hitlerowski obóz za-głady w Sobiborze.

Szlak biegnie przez Włodawę i Wolę Uhruską. Są to jedne z naj-ciekawszych miejscowości tej części Polesia. We Włodawie warto zobaczyć zachowane pamiątki wielokulturowego dziedzictwa mieszkańców, wśród których szczególnie miejsce zajmują zabytki archi-tektury: kościół, synagoga i cer-kiew prawosławna. W sąsiedz-twie Włodawy warto zatrzymać się w znanej miejscowości Okuninka nad Jeziorem Białym, gdzie znajduje się wiele ośrodków wypoczynkowych i kwater agroturystycznych.

Południową, nadbużańską część królestwa stanowi falisty i urozmaicony pod względem krajobrazowym obszar okolic Woli Uhruskiej. W tej miejscowości z górującej nad okolicą wieży widokowej podziwiać można okolicę, a po wyruszeniu na tra-sę, prowadzącą stąd do Chełma – wspaniałe pejzaże Pagórów Chełmskich. Znajduje się tu wiele podjazdów i zjazdów, które rekompensowane są walorami widokowymi pokonywanych wzniesień. Tym samym krajobraz na szlaku po raz pierwszy od Suwalszczyzny staje się znowu pagórkowaty.

Godny uwagi jest położony na wzniesieniu Chełm, w którym warto zatrzymać się na dłużej. To miasto było w przeszłości sto-licą Ziemi Chełmskiej i do swojej bogatej wielokulturowej prze-szłości nawiązuje do dziś. Zachowały się tu liczne zabytki, wśród których najslawniejsze położone są na Górcie Chełmskiej i w jej sąsiedztwie. Wyjątkowym zabytkiem Chełma są Chełmskie Pod-ziemia Kredowe, przez które przebiega podziemna trasa tury-styczna. W okolicach miasta wytyczone zostały szlaki rowerowe o różnej długości.

Kolejną ciekawą miejscowością położoną na trasie Green Velo jest znajdujący się nad rzeką Wieprz Krasnystaw. Warto zwiedzić to miasto, zobaczyć odnowiony rynek i klasztor pojezu-icki. Po opuszczeniu Krasnegostawu szlak prowadzi w kierunku lasów i wzniesień jednego z najpiękniejszych królestw rowero-wych na trasie, jakim jest Roztocze.

Królestwo rowerowe

Polesie

Atrakcje turystyczne

Włodawa – miasto trzech kultur

Nadbużańskie miasto, w którym zachowały się trzy zabytkowe świątynie: barokowy kościół z klasztorem ojców Paulinów, ruskobizantyjska cerkiew prawosławna oraz jeden z najpiękniejszych w kraju zespołów synagogalnych z wielką barokową synagogą. Mieszczące się w synagogach Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego dokumentuje i prezentuje przeszłość miasta, a także organizuje coroczny Festiwal Trzech Kultur, odbywający się między innymi w zachowanych świątyniach. O handlowej przeszłości Włodawy świadczy duży rynek z zachowanym budynkiem kramów i jatek, zw. czworobokiem. Dawne portowe miasto, dziś jest ważnym punktem kajakowych spływów po Bugu i Włodawce.

Informacja Turystyczna Włodawa

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 82 571 70 73

czynne:

• wt.–sob. w godz. 9–17

Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego

ul. Czerwonego Krzyża 7
22-200 Włodawa
poczta@muzeumwlodawa.pl
www.muzeumwlodawa.pl

tel. 82 572 21 78

czynne:

• 1 V–15 X
wt.–niedz. w godz. 10–16
• 16 X–30 IV
wt.–pt. w godz. 10–15

Jezioro Białe – Okuninka

Jedno z największych (106 hektarów) i najgłębszych (33,6 metra) jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego jest także najczystszy (I klasa czystości wód). Wokół jeziora, we wsi Okuninka rozwinęło się największe w regionie lotnisko z blisko 40 ośrodkami wypoczynkowymi, hotelami, pensjonatami, kempingami. Przy piaszczystych i trawiastych plażach są strzeżone kąpieliska z wypożyczalniami sprzętu pływającego, ośrodki żeglarskie, windsurfingowe oraz szkoły nurkowania. Na wschodnim brzegu wzdłuż plaży usytuowana jest ponadkilometrowa promenada. Okuninkę łączy z Włodawą oraz Wolą Uhruską popularna ścieżka rowerowa, biegnąca między innymi przez Lasy Sobiborskie.

Informacja Turystyczna

Okuninka IV 187
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 880 564 552

czynne:

- w sezonie VII–VIII
pon.–niedz. w godz. 10–18

Informacja Turystyczna

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 882 571 70 73

czynne:

- wt.–sob. w godz. 9–17

Prywatna Informacja Turystyczna przy FHU „Grażka”

ul. Rynek 4
22-200 Włodawa

tel. 82 572 20 69

czynne:

- pon.–pt. w godz. 8–16

Były Obóz Zagłady w Sobiborze

W latach 1942–1943 w sąsiedztwie stacji kolejowej Sobibór funkcjonował hitlerowski obóz zagłady. Przywożono tu i uśmiercano Żydów z wielu krajów Europy. W październiku 1943 roku więźniowie wznieśli zbrojne powstanie i około 300 z nich udało się uciec. Niemcy natychmiast zlikwidowali obóz, zacierając ślady śmierci blisko 250 tysięcy ludzi. Od 1993 roku na terenie dawnego obozu działa muzeum – filia Państwowego Muzeum na Majdanku w Lublinie, współpracujące z organizacjami społecznymi z Polski, Holandii i Niemiec. Od 2003 roku powstaje Aleja Pamięci – wzdłuż drogi prowadzącej do mauzoleum z prochami pomordowanych układane są kamienie z nazwiskami lub nazwami miejsc pochodzenia ofiar.

**Muzeum Byłego Obozu Zagłady w Sobiborze
Oddział Państwowego Muzeum na Majdanku**

Stacja Kolejowa Sobibór 1
22-200 Włodawa
www.sobibor-memorial.eu

tel. 82 571 98 67

czynne:

- w sezonie IV–X
wt.–niedz. w godz. 9–17
- poza sezonem XI–III
w godz. 9–16

Rezerwat Żółwiowe Błota

Informacja Turystyczna Włodawa

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 82 571 70 73

czynne:

• wt.–sob. w godz. 9–17

Prywatna Informacja Turystyczna przy FHU Grażka

ul. Rynek 4
22-200 Włodawa

tel. 82 572 20 69

czynne:

• pon.–pt. w godz. 8–16

Rezerwat faunistyczny, w środkowo-zachodniej części Sobiborskiego Parku Krajobrazowego, chroniący siedliska najliczniejszej w kraju populacji żółwia błotnego. Obejmuje jeziora Spólne, Koseniec i Pe-respa oraz otaczające je podmokłe lasy z dużą ilością śródleśnych stawów i zalewisk, niejednokrotnie tworzonych przez bobry. Takie środowisko jest miejscem bytowania i lęgów jedynego rodzimego gatunku żółwia, objętego tu, podobnie jak w nieodległym Poleskim Parku Narodowym, programem ochronnym miejsc lęgowych. Dzięki temu poleska populacja żółwia błotnego nie spada, a w Lasach Sobiborskich jest od lat największa

w kraju – około 500 dorosłych żółwi. Żółwiowe Błota to także ostoja innych gadów (takich jak padalec, zaskroniec, żmija zygzakowata). Spośród ssaków żyją tu wydry, borsuki, jelenie. Nad jeziorem Spólne od strony północno-wschodniej stoi wieża widokowa, a w pobliżu zadaszanie turystyczne. Przebiega tędy popularna trasa rowerowa Włodawa – Wola Uhruska, prowadząca przez Lasy Sobiborskie. Na trasie (około 37 kilometrów) znajdują się między innymi: dwie wieże widokowe, pięć zadaszonych miejsc postojowych, 13 punktów widokowych z tablicami informacyjnymi.

**Zespół Lubelskich Parków
Krajobrazowych**

ul. Czechowska 4
20-072 Lublin
www.parki.lubelskie.pl

**Ośrodek Zamiejscowy
w Chełmie**

pl. Niepodległości 1
22-100 Chełm
chelm.zlpk@lubelskie.pl

tel. 82 562 75 76

Informacja Turystyczna Włodawa

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 82 571 70 73

czynne:

• wt.–sob. w godz. 9–17

Rezerwat Trzy Jeziora

Wodno-torfowiskowy rezerwat obejmuje trzy śródlądne, mocno zarastające roślinnością torfowiskową jeziora w południowo-wschodniej części Sobiborskiego Parku Krajobrazowego. Jeziora Płotycze, Brudno i Brudzieniec stanowią jeden system hydrologiczny. Wszystkie otoczone są torfowiskami niskimi, wysokimi i przejściowymi, na których występuje wiele rzadkich roślin, typowych dla północnych rejonów lasotundry, między innymi: wierzba lapońska i borówkolistna, brzoza niska, a także owadożerne – rosiczka okrągłolistna i aldrawanda pęcherzykowata. Podmokłe tereny wokół jezior są trudno dostępne, bo poza torfowiskami otaczają je wilgotne bagienne lasy. Mieszkają w nich, nie niepokojone przez ludzi, bociany czarne, puchacz, orliki krzykliwe, dzięcioły czarne

i białogrzbiete, a także łosie i dziki. Część tego terenu udostępniono dla turystów, którzy mogą korzystać ze ścieżki edukacyjnej Stulno (6 km, około 3 godz.). Ścieżka, w kształcie pętli, bierze początek przy leśniczówce Stulno i prowadzi do jezior Brudno i Płotycze. Przez leśne tereny pomiędzy jeziorami Brudzieniec i Płotycze przebiega rowkowa trasa Włodawa – Wola Uhruska. O naturalności i czystości środowiska Lasów Sobiborskich świadczy fakt, że w jeziorze Płotycze zamieszkuje duża populacja raków stawowych, a okoliczne szuwary i drzewa są ostoją wielu gatunków motyli, ptaków i nietoperzy. Rezerwat Trzy Jeziora i cały Sobiborski Park Krajobrazowy zostały wpisane do Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Polesie Zachodnie”.

Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych

ul. Czechowska 4
20-072 Lublin
www.parki.lubelskie.pl

Ośrodek Zamiejscowy w Chełmie

pl. Niepodległości 1
22-100 Chełm
chel.m.zlpk@lubelskie.pl

tel. 82 562 75 76

Urząd Gminy Wola Uhruska

ul. Parkowa 5
22-230 Wola Uhruska
www.wolauhruska.pl

tel. 82 591 50 03
tel. 82 591 50 06
tel. 82 591 50 46

Informacja Turystyczna Włodawa

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
www.mosir.wlodawa.eu

tel. 82 571 70 73

czynne:

• wt.–sob. w godz. 9–17

Wola Uhruska

Nadbużańskie letnisko znane i odwiedzane już w dwudziestolecium międzywojennym, dziś jest dużą wsią agroturystyczną, cenioną za walory krajobrazowo-klimatyczne. Położona w zielonej nadbużańskiej dolinie, sąsiaduje z sosnowymi Lasami Sobiborskimi. Turyści znajdą nad starorzeczem Bugu plażę i kąpielisko z wypożyczalnią sprzętu wodnego, a także łowiska wędkarskie. Bardziej aktywni mogą wypożyczyć rowery i wybrać się na przejażdżki kilkoma szlakami i ścieżkami, w tym najpopularniejszą prowadzącą przez Lasy Sobiborskie do Okuninki nad Jeziorem Białym i Włodawy.

Dąb Bolko w Hniszowie

Największy i jeden z najstarszych dębów w województwie lubelskim, mający 9 metrów w obwodzie i blisko 30 metrów wysokości oraz rozpiętości korony. Nazywany Bolko zgodnie z tradycją na pamiątkę Bolesława Chrobrego, który na początku XI wieku przemierzał z wojskiem polsko-ruskie pogranicze w marszu na Kijów. Dąb Bolko, mający około 500 lat, rośnie w podworskim parku w Hniszowie nad Bugiem, gdzie zachowało się więcej pomnikowych drzew, w tym jeszcze pięć wielkich dębów. Po parku prowadzi ścieżka przyrodniczo-historyczna Bolko (1,2 km, około 30 min). Latem w parku organizowany jest sportowo-rekreacyjny festyn „Bolkowanie w Hniszowie”, połączony z kulinarnym konkursem i kiermaszem „Nadbużańska Akademia Smaku” oraz spływem kajakowym rzeką Uherką, jednym z dopływów Buga.

Hniszów

22-110 Ruda Huta

Informacja Turystyczna

ul. Lubelska 63
22-100 Chełm
www.itchełm.pl

tel. 82 565 36 67

czynne:

- w sezonie VI–VIII
pon.–pt. w godz. 8–17,
sob. w godz. 9–15,
niedz. w godz. 9–13
- poza sezonem
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob. w godz. 9–14

Rezerwat Bagno Serebryskie

**Zespół Lubelskich Parków
Krajobrazowych
Ośrodek Edukacyjno-
-Muzealny w Brzeźnie**

22-174 Brzeźno 163
chelm.zlpc@lubelskie.pl
www.parki.lubelskie.pl

tel. 82 562 75 76
tel. 501 850 618

Rezerwat torfowiskowy na obszarze Chełmskiego Parku Krajobrazowego, który podobnie jak dwa inne w okolicach Chełma – Brzeźno i Roskosz, chroni unikatowe w Europie niskie torfowiska węglanowe. Torfowiska, zajmujące podmokłe tereny na specyficznym, mało przepuszczalnym kredowym podłożu, porastają rzadkie gatunki roślin, a liczne wyniesienia, zwane grądzikami, zajęte są przez murawy kserotermiczne. Torfowiska są ostoją wielu gatunków ptaków i motyli. W rezerwacie wytyczono ścieżkę edukacyjno-przyrodniczą Bagno Serebryskie (3 km, około 1 godz. 30 min). W kłociowych i turzycowych szuwarach spotkać można między innymi: wodniczki, dubelty, derkacze, brodźce krwawodziobe, błotniaki łąkowe i stawowe, a nawet sowy błotne. A wśród setek gatunków motyli urzekają barwą czerwńczyk nieparek i fioletek, modraszek telejus i nausitous, czy rusałka – przepłatka aurinia. Ścieżka i znajdująca się przy niej wieża widokowa pozwalają z bardzo bliska podziwiać ten barwny świat torfowisk.

Górka Chełmska

Na najwyższym wzniesieniu Chełma znajduje się zespół katedralny z pounicką bazyliką Narodzenia Najświętszej Marii Panny z XVIII–XIX wieku pełniącą funkcję maryjnego sanktuarium. Obok katedry stoi wysoka wieża-dzwonnica z lat 70. XIX wieku, mieszcząca Mauzoleum Ofiar Terroru Hitlerowskiego i Stalinowskiego. W zespole katedralnym zachowało się jeszcze kilka zabytkowych obiektów z XVII–XVIII wieku: Brama Uściługska, pałac biskupów unickich i klasztor Bazyliańców. Na północno-zachodnim zboczu wznosi się ziemny kopiec zwany Wysoką Górką, kryjący relikty średniowiecznego grodu, w tym pałacu księcia Daniela Romanowicza z pierwszej połowy XIII wieku.

**Sanktuarium Maryjne
na Górze Chełmskiej
Narodzenia Najświętszej
Marii Panny**

ul. Lubelska 2
22-100 Chełm
www.bazylika.net

tel. 82 565 24 75

czynne:

- cały rok dla grup zorganizowanych
- w sezonie V–X również dla osób indywidualnych
- do IX 2015 roku trwają prace remontowe

**Zespół Lubelskich Parków
Krajobrazowych
Ośrodek Edukacyjno-
Muzealny w Brzeźnie**

22-174 Brzeźno 163
chel.m.zlpk@lubelskie.pl
www.parki.lubelskie.pl

tel. 82 562 75 76
tel. 501 850 618

Informacja Turystyczna

ul. Lubelska 63
22-100 Chełm
www.itchełm.pl

tel. 82 565 36 67

czynne:

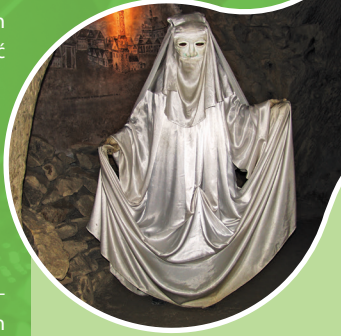
- w sezonie VI–VIII
pon.–pt. w godz. 8–17,
sob. w godz. 9–15,
niedz. w godz. 9–13
- poza sezonem
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob. w godz. 9–14

Chełmskie Podziemia Kredowe

Kreda to podstawowy minerał Pałgórów Chełmskich, wykorzystywany dziś przez cementownię w Chełmie i niedalekim Rejowcu Fabrycznym. Jej zastosowanie było i jest oczywiście dużo szersze, a zapotrzebowanie na kredę spowodowało już w XVI wieku masową eksploatację, i to pod samym miastem. Mieszczanie na swoich działkach i wprost pod domami kopali tunele i komory. Dziś Chełm słynie z wyjątkowych w światowej skali wyrobisk, z wielokondygnacyjnym labiryntem o długości nawet 40 kilometrów! W XIX wieku władze zakazały eksploatacji, wiele z korytarzy zamknięto lub zasypano, bo groziły katastrofą budowlaną. W połowie lat 80. XX wieku specjaliści budownictwa górniczego przygotowali bardzo interesującą podziemną trasę turystyczną o długości około

2 kilometrów. Przebiega ona pod historycznym centrum miasta, w tym pod rynkiem, gdzie można oglądać między innymi szyb staromiejskiej studni. W kilku większych komorach urządzono ekspozycje górnicze i archeologiczne, a dużych emocji, szczególnie najmłodszym turystom, dostarcza spotkanie z legendarnym władcą kredowych podziemi – Duchem Bieluchem. Ten dobry duch utożsamiany jest z białym niedźwiedziem z herbu miasta. Stare podania mówią, że wielki zwierzę jeszcze w czasach pogańskich zamieszkiwał kredowe jaskinie i strzegł mieszkańców miasta przed najeźdźcami.

Chelmskie Podziemia Kredowe

Lubelska 55, 32-120 Chełm
www.podziemiakredowe.pl

tel. 82 565 25 30

czynne:

- turyści indywidualni: wejścia o godz. 11, 13, 16
- grupy zorganizowane: do uzgodnienia na 3 dni przed zwiedzaniem

Chełm

W VIII–X wieku na Górcę Chełmskiej funkcjonował jeden z obronnych grodów czerwieńskich, a w pierwszej połowie XIII wieku książę Daniel Romanowicz uczynił Chełm stolicą księstwa halicko-wołyńskiego, budując na Górcę gród z pałacem i cerkwią. W następnym wieku Chełm został stolicą Ziemi Chełmskiej, a Władysław Jagiełło w 1392 roku nadał miastu prawo magdeburskie.

W dzisiejszym Chełmie, poza Górką i podziemiami kredowymi, warto zobaczyć między innymi: kościół Rozesłania Świętych Apostołów z bogatym barokowo-rokokowym wystrojem wnętrza, prawosławną cerkiew św. Jana Teologa z połowy XIX wieku, wielodziałowe Muzeum Ziemi Chełmskiej z oryginalną kolekcją sztuki współczesnej oraz zespół urbanistyczno-architektoniczny Osiedle Dyrekcja, wybudowany w latach międzywojennych XX wieku.

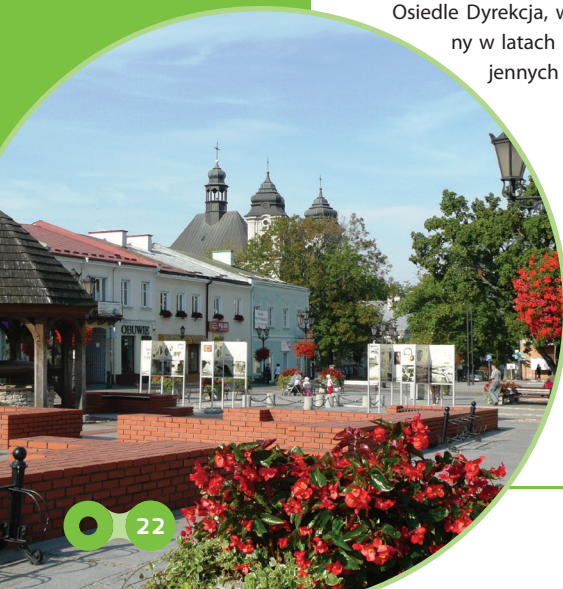

Muzeum Ziemi Chełmskiej im. Wiktora Ambroziewicza

ul. Lubelska 55
22-100 Chełm
biuro@mzch.pl
www.mzch.pl

tel. 82 564 05 70
tel. 82 565 26 93

Bulwar nad Uherką

Bulwar ze ścieżką spacerowo-rowerową ma długość 3,5 kilometra i prowadzi od parku miejskiego, wzdłuż koryta rzeki Uherki, do południowej granicy miasta, skąd już jest bardzo blisko do lubianego przez chełmian kąpieliska nad zalewem Żółtańce. Na trasie ścieżki znajduje się kilkanaście punktów widokowych na historyczną panoramę Górki Chełmskiej, w których stworzono skwery wypoczynkowe i place rekreacyjne zaopatrzone w stojaki na rowery, stoły, ławki, a także stoły do gier w szachy, warcaby, ping-ponga. Bulwar jest oświetlony i monitorowany, a w kilku miejscach postawiono plenerowe rzeźby przedstawiające białe niedźwiedzie nawiązujące do zwierzęcia znanego z herbu miasta.

Informacja Turystyczna

ul. Lubelska 63
22-100 Chełm
www.itchełm.pl

tel. 82 565 36 67

czynne:

- w sezonie VI–VIII
pon.–pt. w godz. 8–17,
sob. w godz. 9–15,
niedz. w godz. 9–13
- poza sezonem IX–V
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob. w godz. 9–14

Ruiny zamku w Krupem

Niewielka wieś Krupie, położona przy drodze z Rejowca do Krasnegostawu, słynie z ruin renesansowego zamku Orzechowskich z przełomu XVI i XVII wieku. Paweł Orzechowski, zagorzały arianin, intelektualista, przyjaciel hetmana i kanclerza Jana Zamojskiego, posiadał olbrzymią fortunę z dziesiątkami wsi i kilkoma miastami, w tym Rejowiec. W sąsiednim Krupem pod koniec życia wznosił warownię w typie włoskim, z regularnym pałacem na rzucie czworoboku, ufortyfikowaną bastionami i otoczoną wodami rzeki, stawów i fosy. Niestety piękna budowla, wzniesiona z miejscowego wapienia, nie oparła się, tak jak Zamość, szturmom Kozaków w 1648 roku i Szwedów w 1655 roku. Od tamtej pory pozostaje malowniczą ruiną nad stawami. Corocznie latem jest miejscem plenerowych

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Kościuszki 3
22-300 Krasnystaw
www.miejscapelneuroku.pl
pit@krasnystaw.pl

czynne:

- w sezonie VII–VIII
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob.–niedz. w godz. 10–14
- poza sezonem IX–VI
pon.–pt. w godz. 8–16

wydarzeń – nocy sobótkowej oraz wakacyjnego Jarmarku Podzamcze. Niedaleko Krupego, obok wsi Krynica, znajduje się zalesione wzgórze, zwane Arianką, na którym stoi kamienna piramida zwieńczona ostrosłupem (około 20 metrów wysokości). Według tradycji w swym podziemiu kryje grób Pawła Orzechowskiego, zmarłego w 1612 roku.

Informacja Turystyczna

ul. Lubelska 63
22-100 Chelm
www.itchelm.pl

tel. 82 565 36 67

czynne:

- w sezonie VI–VIII
pon.–pt. w godz. 8–17,
sob. w godz. 9–15,
niedz. w godz. 9–13
- poza sezonem IX–V
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob. w godz. 9–14

Urząd Gminy Rejowiec

ul. Dąbrowskiego 1
22-360 Rejowiec
www.gmina.rejowiec.pl
sekretariat@gmina.rejowiec.pl

tel. 82 568 81 45

Informacja Turystyczna

ul. Lubelska 63
22-100 Chełm
www.itchelm.pl
itchelm@wp.pl

tel. 82 565 36 67

czynne:

- w sezonie VI–VIII
pon.–pt. w godz. 8–17,
sob. w godz. 9–15,
niedz. w godz. 9–13
- poza sezonem
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob. w godz. 9–14

- przed budynkiem znajduje się stojak na rowery

Miasto Mikołaja Reja

Rejowiec, miasto w latach 1547–1867, zostało założone przez Mikołaja Reja na gruntach wsi Kobyle, którą wniosła mu w posagu żona Zofia Kościeniówna. Rej, jako zagorzały reformator, zbudował w Rejowcu zbór, rozwijając ważny ośrodek kalwiński. Zmarł w Rejowcu w 1569 roku, ale do dziś nie wiadomo, gdzie został pochowany.

Pod koniec XVII wieku miasto przeszło w posiadanie magnackiego rodu Rzewuskich, później Ossolińskich, Budnych i Woronieckich, którzy pozostawili w Rejowcu najpiękniejszy zabytek – klasycystyczny pałac z XVIII–XIX wieku w krajobrazowym parku. Od północy z Rejowcem sąsiaduje Rejowiec Fabryczny, miasto, które rozwinęło się na gruntach wsi Stajnie, także należącej do Rejów. W latach 1924–1926 powstała tu cementownia „Firlej”, w latach 1951–1958 zbudowano cementownię „Pokój”, a w 1962 roku przyfabryczne osiedle otrzymało prawa miejskie.

Krasnystaw

Ważny gród na szlaku z Korony na Ruś, od 1394 roku miasto z nadania Władysława Jagiełły, a od 1490 roku siedziba biskupów chełmskich. W latach 1776–1826 rolę katedry odgrywał kościół pojezuicki św. Franciszka Ksawerego. Monumentalna barokowa świątynia, z bogatym wyposażeniem wnętrza i polichromiami, jest dziś największą turystyczną atrakcją Krasnegostawu. W gmachu pojezuickiego kolegium mieści się Muzeum Regionalne z kolekcją dawnej sztuki użytkowej i rzemiosła, w tym urządzeń i naczyń browarnych. Krasnystaw od kilkudziesięciu lat jest gospodarzem Ogólnopolskiego Święta Chmielarzy i Piwovarów „Chmielaki Krasnostawskie”. Kilka kilometrów na zachód od Krasnegostawu leży wieś Białka, znana z drugiej w regionie lubelskim stadniny koni czystej krwi arabskiej i angloarabskiej. Przy stadninie działa sportowy klub jeździecki oraz szkółka jazdy konnej.

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Kościuszki 3
22-300 Krasnystaw
www.miejscapelneuroku.pl
pit@krasnystaw.pl

czynne:

- w sezonie VII–VIII
pon.–pt. w godz. 8–16,
sob.–niedz. w godz. 10–14
- poza sezonem IX–VI
pon.–pt. w godz. 8–16

Skierbieszowski Park Krajobrazowy

Park obejmuje wschodnią, najwyższą część Wyżyny Lubelskiej zwaną Działami Grabowieckimi. Są to pasma wierzchowin położone między dwiema dolinami rzecznyymi – Wolicy i Wojsławki, zbudowane na skałach kredowych pokrytych grubą warstwą żyznych lessów. Wskutek erozji Działy Grabowieckie zostały pocięte licznymi wąwozami, których sieć – ze źródłami i pięknymi lasami bukowymi – chroni rezerwat Głębocka Dolina. W parku są też wyniesienia typu podgórskiego (300 metrów n.p.m.) z roślinnością stepową porastającą ich nasłonecznione zbocza. Murawy kserotermiczne są chronione w rezerwacie Broczówka. Na terenie parku położonych jest kilka historycznych miejscowości, między innymi: Bończa, Krasieczyn, Orłów Murowany, Skierbieszów, Surhów, w których można zobaczyć stare grodziska, dwory i pałace, zbory, kościoły i cerkwie.

Centrum Informacji Turystycznej i Historycznej w Zamościu

Rynek Wielki 13
22-400 Zamość
www.zci.zamosc.pl
zci@zamosc.pl

tel. 84 639 22 92

czynne:

- informacja na stronie internetowej

- stojaki na rowery na zewnątrz i w środku budynku
- wypożyczalnia rowerów przy Centrum

Królestwo rowerowe

Polesie

Wycieczki

długość: 47,6 km

nawierzchnia:

- większość trasy: droga asfaltowa i ścieżki rowerowe brukowane
- trasa powrotna z Rejowca: liczne ubytki nawierzchni asfaltowej
- Strupin–Chełm: droga rowerowa

- Trasa częściowo oznakowana
- oznakowany bulwar spacerowo-rowerowy wzdłuż rzeki Uherki i szlak Green Velo
 - połowa trasy: ścieżki rowerowe

typ wycieczki: rodzinna
poziom trudności:
dla średnio zaawansowanych

czas przejazdu:

- bez zwiedzania: 4 godz. 30 min
- ze zwiedzaniem: 6 godz.

Śladem Mikołaja Reja

Wycieczka typowo rekreacyjna, której głównym celem jest miejscowość Rejowiec, gdzie żył i tworzył założyciel tej osady, poeta i prozaik epoki renesansu – Mikołaj Rej. Trasa wycieczki początkowo prowadzi nowoczesnym bulwarem wypoczynkowo-rekreacyjnym wzdłuż Uherki do zalewu w Żółtańcach. Podczas podróży można zobaczyć między innymi klasycystyczno-eklektyczny pałac, klasycystyczną cerkiew unicką oraz neogotycki kościół.

Trasa: Chełm (0 km) – zalew w Żółtańcach (5 km) – Deputycze (12 km) – Rejowiec (21 km) – Uher (33 km) – Chełm (47,6 km)

Hardemu się zda, iż mu nikt nie rówien...
Z takim nastawieniem warto wybrać się na wycieczkę, która zaspokoi apetyty nawet najwybredniejszych miłośników jednośladów i aktywnego wypoczynku. Odcinek o długości prawie 50 kilometrów prowadzi przez zróżnicowany teren, wśród miejsc związanych z postacią wybitnego poety renesansowego – Mikołaja Reja. Trasę rozpoczyna się w parku Miejskim przy ulicy Armii Krajowej w Chełmie, obok pomnika białego niedźwiedzia – legendarnego bohatera miasta. Początek trasy wiedzie bulwarem spacerowo-rowerowym przez park, wzdłuż rzeki Uherki. Bulwar prowadzi bezpośrednio do zalewu w Żółtańcach. Trzeba minąć zalew i skierować się szlakiem Green Velo do miejscowości Deputycze, po czym skrócić w prawo w kierunku Rejowca. Długi odcinek równej asfaltowej drogi, mało uczęszczanej przez

Warianty trasy

Wariant dla rodzin z małymi dziećmi o długości 20 kilometrów. Wycieczka wokół zalewu w Żółtańcach po wytyczonych ścieżkach rowerowych. Trasa z ominięciem Rejowca (pojedyncza pętla).

zmotoryzowanych, motywuje do przyspieszenia tempa i sprawdzenia kondycji fizycznej. Trasa zbliża się do pałacu Ossolińskich. Dalej przez rozległe łąki dojeżdża się do Rejowca. Podróż kontynuuje się w kierunku Chełma i po opuszczeniu Rejowca przejeżdża się wzdłuż rozległych stawów rybnych. Północny odcinek trasy, łączący Chełm z Rejowcem, prowadzi po asfalcie, ale nie jest już tak równy, a droga z licznymi ubytkami wymaga większego wysiłku fizycznego. Po dotarciu do szlaku Green Velo trasa biegnie do centrum Chełma. Z oddali widać ulokowane na wzniesieniu stare miasto, a na niebie – liczne szybowce i małe samoloty, gdyż droga wiedzie obok szkoły przygotowującej przyszłych pilotów. Infrastruktura miasta, przyjazna rowerzystom, pozwala na dojazd do najważniejszych zabytków, łącznie z podziwianym z oddali sanktuarium maryjnym na Górze Chełmskiej, oraz na powrót szlakiem Green Velo do parku w Chełmie.

- 1 **Bulwar spacerowo-rowerowy wzdłuż rzeki Uherki** – odcinek typowo rekreacyjny, gdzie można rozegrać partię szachów, mecz tenisa stołowego lub rozgrzać mięśnie przed wysiłkiem w tak zwanej siłowni pod chmurką.
- 2 **Zalew w Żółtańcach** – akwen na południe od Chełma, w sezonie letnim ulubione kąpielisko mieszkańców miasta.
- 3 **Pałac Ossolińskich** – najcenniejszy zabytek Rejowca, pochodzący z XVIII–XIX wieku. Klasycystyczny obiekt stoi w krajobrazowym parku, pośród rozległych łąk.
- 4 **Rejowiec** – miejscowość założona przez Mikołaja Reja, z zachowanym dawnym układem urbanistycznym, w tym czworobocznym rynkiem. Warto zobaczyć: neogotycki kościół parafialny, dawną cerkiew unicką oraz najstarszy na rynku budynek z XVIII wieku zwany domem Reja.
- 5 **Chełm** – miasto powiatowe o średniowiecznym rodowodzie, z wieloma cennymi zabytkami.

Atrakcje na trasie

długość: 40,8 km

nawierzchnia:

- większość trasy: utwardzona droga asfaltowa
- Stara Wieś–Poczekajka: droga gruntowa przez las, w niektórych miejscach wzmocniona kamieniami (około 6,5 km)

Trasa częściowo oznakowana

- ponad połowa trasy: ścieżki i drogi brukowane na szlaku Green Velo
- odcinki drogi przez las: żółty szlak rowerowy „Leśne ostepy Chełmskiego Parku Krajobrazowego”

typ wycieczki: rodzinna

poziom trudności:

dla średnio zaawansowanych

czas przejazdu:

- bez zwiedzania: 3 godz. 30 min
- ze zwiedzaniem: 5 godz.

W poszukiwaniu ducha Bielucha

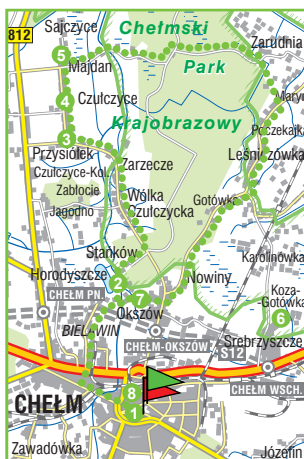
Wycieczka pozwala poznać najcenniejsze obiekty sakralne miasta zbudowanego na glebach kredowych, gdzie od lat stykały się trzy kultury: polska, ruska i żydowska. Obejmuje zwiedzanie Góry Chełmskiej z piękną panoramą miasta, podziemi kredowych, podziwianie rzadkich gatunków flory i fauny Chełmskiego Parku Krajobrazowego, podczas podróży z Czulzyc oraz Przysiółka, w którym znajdują się cerkiew i zabytkowy drewniany kościół z XVIII wieku.

Trasa: Chełm (0 km) – Horodyszczce (4 km) – Przysiółek (13 km) – Czulzycze (14 km) – Sajczyce (16 km) – Nowiny (32 km) – Chełm (40,8 km)

Pod trzema dębami w jaskini kredowej mieszkał niegdyś biały niedźwiedź budzący postrach całej okolicy. Pewnego dnia mieszkańcy wybudowali u stóp dębów świątynię i zapalili wieczny ogień. Niedźwiedź, oślepiiony płomieniem, zapadł się w podziemia i stał się strażnikiem Chełma i jego okolic, a jako duch Bieluch pojawia się ponoć po dziś dzień...

Przygodę w poszukiwaniu legendarnego ducha Bielucha rozpoczyna się u podnóża najstarszej i najważniejszej części Chełma, przy tak zwanej Górze Chełmskiej. Podczas jazdy miejskimi ścieżkami rowerowymi trafia się na szlak Green Velo, prowadzący w kierunku Chełmskiego Parku Krajobrazowego. Następnie szlak biegnie przez wieś Horodyszczce, w której znajduje się grodzisko. Kolejny odcinek drogi prowadzi ścieżką edukacyjną parku krajobrazowego do miejscowości Przysiółek. Po kilku minutach drogi dociera się do sąsiedniej wsi Czulzycze.

Dalej (4 km), wśród zabagnionych łąk wsi Sajczyce znajduje się kolejne grodzisko – następna szansa na odkrycie śladów ducha Bielucha. Podróż kontynuuje się w kierunku lasu polną drogą wyłożoną betonowymi płytami. Ścieżka przez las prowadzi w otoczeniu mokradeł oraz pięknej zieleni parku. Z lasu wyjeżdża się na drogę asfaltową szlaku Green Velo prowadzącą do Chełma. Na rozwidleniu dróg warto skrócić w kierunku wsi Srebrzyszcze. Niedaleko znajduje się wieś Okszów. Następnie trzeba kierować się do miejsca, w którym Bieluch niegdyś skrył się pod powierzchnią ziemi, czyli do Chełmskich Podziemi Kredowych. Gdzie rzeczywiście można spotkać ducha Bielucha i czy legenda o nim jest prawdziwa? O tym trzeba przekonać się samemu na trasie tej wycieczki.

- 1 **Chełm** – w najstarszej części Chełma, na szczycie kredowego wzniesienia (Górki Chełmskiej) znajdują się pozostałości grodu obronnego z X wieku, zamku książęcego i zabytkowy zespół pokatedralny, dziś sanktuarium maryjne.
- 2 **Horodyszczce** – wczesnośredniowieczne grodzisko, zw. Dziewiczą Górą, porośnięte starymi dębami.
- 3 **Przysiółek** – wczesnośredniowieczne grodzisko, zw. zamczyskiem oraz drewniany kościół z XVIII wieku na cmentarzu.
- 4 **Czulczyce** – murowany kościół z początku XX wieku, dawna cerkiew prawosławna w stylu bizantyjsko-ruskim, z wyposażeniem z kościołka w Przysiółku.
- 5 **Sajczyce** – wczesnośredniowieczne grodzisko położone wśród zabagnionych łąk w dolinie Uherki.
- 6 **Srebrzyszcze** – zespół pałacowo-parkowy z barokowym pałacem Lubańskich z XVIII wieku i parkiem włoskim z aleją lipową i stawem.
- 7 **Okszów** – dawny zespół dworsko-parkowy z XVIII–XX wieku (ob. Zespół Szkół RCKU).
- 8 **Chełmskie Podziemia Kredowe** – wyjątkowy w skali Europy zabytek górnictwa i atrakcja turystyczna. Część labiryntu korytarzy i komór pod centrum miasta zajmuje popularna trasa turystyczna.

długość: 35,4 km

nawierzchnia:

- 30,4 km: dobrej jakości droga asfaltowa
- 5 km: nieutwardzona, równa droga piaszczysta

Trasa częściowo oznakowana

- częściowo oznakowania na podstawie szlaku Green Velo
- Krasnystaw–Siennica Różana: szlak Green Velo
- zamek w Krupem–Krasnystaw: żółty Szlak Ariański

typ wycieczki: rodzinna

poziom trudności:

dla średnio zaawansowanych

czas przejazdu:

- bez zwiedzania: 3 godz.
- ze zwiedzaniem: 4 godz. 30 min

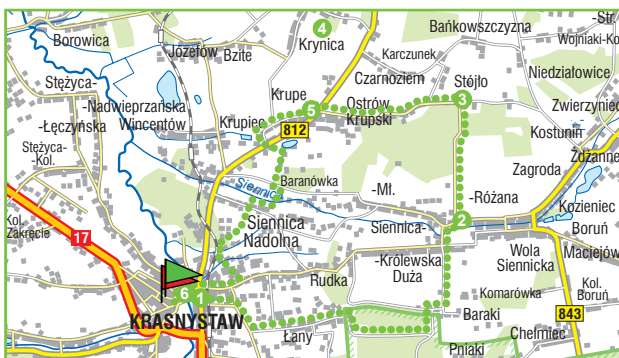
Wśród słonecznych zboczy Pagórków Chetmskich

Urozmaicona wycieczka rodzinna, której główną atrakcją są ruiny zamku w Krupem, gdzie w scenerii parkowej znajduje się również dwór z XVIII wieku oraz grobowiec ariański na wzgórzu obok wsi. Uzupełnieniem atrakcji jest postój w Siennicy Różanej, w której oprócz obejrzenia kościoła i dworku można odpocząć, delektując się czystym powietrzem nad zalewem i widokiem ptactwa żyjącego się nad stawami rybnymi.

Trasa: Krasnystaw (0 km) – Siennica Różana (14 km) – Krupę (25 km) – Krasnystaw (35,4 km)

Wycieczka pozwala odetchnąć od pędu codziennego życia i spędzić czas wśród najbliższych. Stosunkowo krótki dystans, urozmaicone tereny i różnorodne atrakcje po drodze zachęcają do wspólnej wyprawy. Pierwszy odcinek trasy, liczącej niespełna 35 kilometrów, biegnie od krasnostawskiego rynku szlakiem Green Velo do Siennicy Różanej. Jest on bardzo zróżnicowany pod względem przyrodniczym. Prowadzi przez głębokie wąwozy, rozległe łąki i obszary leśne. Po minięciu stawów znajdujących się po obu stronach drogi wjeżdża się do Siennicy Różanej. Po odpoczynku można kontynuować podróż w kierunku miejscowości Krupę. Po drodze mijają się wieś Stójło. Po około 6 kilometrach dociera się do głównej atrakcji – zamku w Krupem. Jeśli ma się więcej czasu, warto wstąpić do pobliskiej wsi Krynica. Szlakiem Ariańskim wraca się na rynek w Krasnymstawie.

- 1 **Krasnostaw** – dawne królewskie miasto i siedziba biskupów chełmskich z wielkim pojezuickim kościołem i klasztorem, zajmowanym w części przez Muzeum Regionalne.
- 2 **Siennica Różana** – duża wieś położona wśród rozległych łąk i stawów, słynących z doskonałych łowisk wędkarskich. Na wschód od stawów jest zalew, idealne miejsce na odpoczynek nad wodą. W sąsiedztwie zalewu neogotycki kościół z wcześniejszym barokowym i rokokowym wyposażeniem.
- 3 **Stójło** – niewielka wieś w miejscu dawnego śródpolnego uroczyska, zagospodarowanego na folwark.
- 4 **Krynica** – zadrzewione wzniesienie pośród pól, zwane Arianką, z tajemniczą kamienną budowlą w formie piramidy – prawdopodobnie grobowiec Orzechowskich z pobliskiego Krupiego.
- 5 **Zamek w Krupem i dwór Rejów** – nad stawami wznoszą się ruiny renesansowego zamku Orzechowskich z przełomu XVI–XVII wieku, a obok w parku dawny dwór Rejów z XVIII–XIX wieku.
- 6 **„Krasnostawskie Chmielaki”** – organizowane corocznie w sierpniu największe w kraju święto piwowarów i smakoszy piwa, z kiermaszami, koncertami i wieloma innymi plenerowymi imprezami.

długość: 38 km
nawierzchnia:

- utwardzone drogi asfaltowe i ścieżki rowerowe: 70%;
- dobrze ubite drogi piaszczyste: 30%

Trasa oznakowana

- szlak Green Velo
- czerwony Nadbużański Szlak Rowerowy
- szlak rowerowy „Stykiem granic”
- żółty szlak rowerowy Włodawa–Wola Uhruska

typ wycieczki: rodzinna
poziom trudności:
dla średnio zaawansowanych

czas przejazdu:

- bez zwiedzania: 4 godz.
- ze zwiedzaniem: 6 godz.

Wielokulturowym szlakiem tolerancji

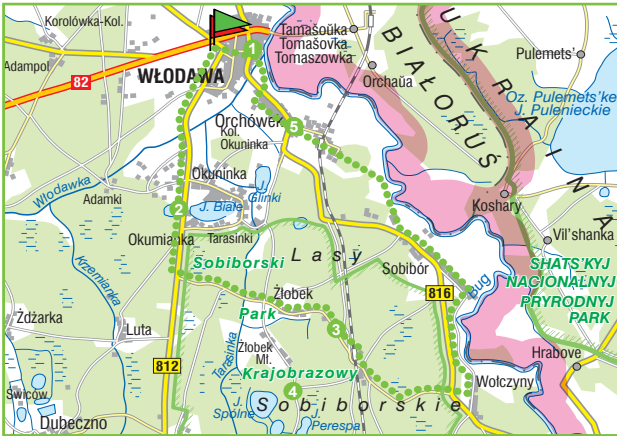
Wielokulturowość, przejmująca historia, jak również wypoczynek i rekreacja – wszystko to podczas jednej podróży. Możliwość poznania trzech kultur, historii i obyczajów wyznawców judaizmu, prawosławia i katolicyzmu, relaks nad Jeziorem Białym i odwiedziny miejsca skłaniającego do refleksji i wyciszenia, jakim jest Muzeum Byłego Obozu Zagłady w Sobiborze. Cała podróż odbywa się wśród przyrody Sobiborskiego Parku Krajobrazowego i w dolinie rzeki Bug.

Trasa: Włodawa (0 km) – Okuninka (6 km) – Sobibór Stacja (17 km) – Sobibór (26 km) – Orchówek (34,5 km) – Włodawa (38 km)

Trasę rozpoczynamy we Włodawie przy kościele św. Ludwika. Po opuszczeniu wielokulturowego miasta należy udać się do Okuninki, jednej z najpopularniejszych miejscowości wypoczynkowych na Lubelszczyźnie. Trasa prowadzi ścieżką rowerową bezpośrednio nad Jezioro Białe, gdzie można odpocząć na plaży i zregenerować siły przed dalszą drogą. Kolejny odcinek prowadzi drogą asfaltową po Sobiborskim Parku Krajobrazowym. Po krótkiej refleksji dociera się do rezerwatu Żółwiowe Błota.

Kolejny odcinek prowadzi w sąsiedztwie Bugu do miejscowości Orchówek, częściowo po piaszczystym, lecz łatwym terenie z licznymi tablicami informacyjnymi oraz miejscami odpoczynku dla rowerzystów. Końcowy odcinek trasy to około 3,5 kilometra niewymagającej drogi, wzdłuż zalesionych brzegów Bugu, do Włodawy.

Warianty trasy

Wariant o 20 km krótszy na wycieczkę rodzinną z małymi dziećmi. Przejazd szlakiem Green Velo z Włodawy do Okuninka, okrążenie Jeziora Białego i powrót żółtym szlakiem rowerowym do Włodawy.

- 1 **Włodawa** – miasto trzech kultur, w którym w zgodzie i wzajemnej tolerancji mieszkali dawniej katolicy, prawosławni i Żydzi. Zostały po nich trzy świątynie: kościół św. Ludwika, cerkiew Narodzenia Najświętszej Maryi Panny oraz zespół bożnic z barokową Wielką Synagogą.
- 2 **Jezioro Białe** – czysta woda, plaże, kąpieliska i bogata oferta rekreacyjna umożliwiają znakomity wypoczynek.
- 3 **Sobiborski Park Krajobrazowy** – kraina bagien, torfowisk, lasów łągowych z ogromnym bogactwem fauny i flory, w tym największą krajową populacją żółwi błotnych. W sąsiedztwie stacji kolejowej Sobibór teren dawnego hitlerowskiego obozu zagłady – obecnie muzeum martyrologiczne.
- 4 **Rezerwat Żółwiowe Błota** – jeden z sześciu rezerwatów przyrody na terenie Sobiborskiego Parku Krajobrazowego. Warto wspiąć się

na wieżę widokową z piękną panoramą lasów i największego akwenu w parku - jeziora Wspólne. W rezerwacie łągowiska żółwi błotnych oraz macek wielu rzadkich gatunków ssaków i ptaków.

- 5 **Orchówek** – dawne handlowe miasteczko na nadbużańskim szlaku handlowym, a dziś południowe przedmieście Włodawy. Na wysokiej skarpie nad Bugiem barokowy kościół kapucynów pod wezwaniem św. Jana Jałmużnika.

Atrakcje na trasie

długość: 39 km
nawierzchnia:

- cała trasa: dobrej jakości droga asfaltowa

Trasa częściowo oznakowana

- część trasy: szlak Green Velo
- czerwony szlak rowerowy i żółty szlak Włodawa–Wola Uhruska

typ wycieczki: rodzinna
poziom trudności:
dla średnio zaawansowanych

czas przejazdu:

- bez zwiedzania: 3 godz.
- ze zwiedzaniem: 4 godz.

Wokół osamotnionych siedlisk nadbużańskiej krainy

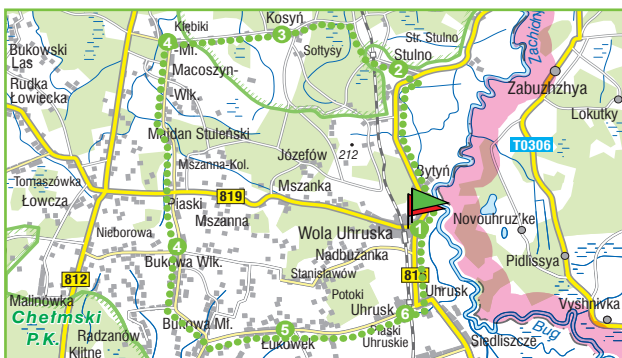
Wycieczka przez dziewicze tereny doliny rzeki Bug, piękne widoki, opustoszałe malownicze wioski wschodniej Polski, gdzie zachowały się cenne obiekty sakralne, cerkwie, kościoły i malowidła, między innymi w Kosyniu czy Uhrusku.

Trasa: Wola Uhruska (0 km) – Stulno (7 km) – Kosyń (12 km) – Bukowa Wielka (24 km) – Łukówek (29 km) – Uhrusk (34 km) – Wola Uhruska (39 km)

Wycieczka prowadzi śladami dawnego osadnictwa. Podróż po czystych nadbużańskich terenach, wśród niezwykłych miejsc odkryć archeologicznych, drewnianych zabudowań oraz unikatowych zabytków sakralnych pozwoli odechnąć od cywilizacyjnego zgiełku dnia codziennego.

Trasa rozpoczyna się w Woli Uhruskiej przy zabytkowej wieży ciśnień. Podczas jazdy szlakiem Green Velo mija się charakterystyczne starorzecza Bugu i trafia do miejscowości Stulno. Następnie mija się tory kolejowe i wjeżdża na obszar Sobiborskiego Parku Krajobrazowego, gdzie należy kierować się zaleśnioną drogą asfaltową prowadzącą przez około 4 kilometry do wsi Kosyń. Wśród licznych mokradeł dalsza droga wiedzie do miejscowości Łukówek. Po drodze mija się przydrożne krzyże, Macoszyn Mały i Bukowo Wielkie. Widok pałacu oznacza, że trasa zbliża się do najważniejszego punktu wycieczki – miejscowości Uhrusk. Wraca się szlakiem Green Velo

wśród rozległych łąk i pól uprawnych do Woli Uhruskiej. Na koniec można prześledzić przebieg pokonanej trasy z wieży widokowej, skąd rozpościera się piękny widok na dolinę Bugu i okolicę lub zrelaksować się i odpocząć na strzeżonym kąpielisku z plażą.

- 1 **Wola Uhruska** – popularna miejscowość wypoczynkowa i agroturystyczna nad Bugiem, w sąsiedztwie Lasów Sobiborskich. We wsi wiele rzeźb, powstałych podczas corocznych plenerów artystycznych.
- 2 **Stulno** – we wsi, słynnej z wielu bocianich gniazd, stoi kilkanaście zagród z lat międzywojennych XX wieku oraz drewniany wiatrak koźlak. Przy leśniczówce początek ścieżki edukacyjnej „Stulno”, prowadzącej do rezerwatu „Trzy Jeziora”.
- 3 **Kosyń** – kościół parafialny pw. św. Stanisława Kostki, dawna murowana cerkiew prawosławna, wzniesiona w końcu XIX wieku, w stylu bizantyjsko-ruskim.
- 4 **Macoszyn Mały i Bukowa Wielka** – stare zagrody, w tym drewniane kuźnie z okresu dwudziestolecia międzywojennego XX wieku.
- 5 **Łukówek** – drewniany kościół pw. MB Nieustającej Pomocy – dawna cerkiew unicka, a obecnie kaplica filialna parafii w Uhrusku; zabytkowe cmentarze – greckokatolicki i wojenny oraz przydrożna kapliczka św. Jana Nepomucena.
- 6 **Uhrusk** – najważniejszy punkt wycieczki z klasycystycznym zespołem pałacowo-parkowym z końca XIX w. oraz kościołem katolickim i cerkwią prawosławną z tego samego okresu.

Informacja Turystyczna Włodawa

ul. Partyzantów 25
22-200 Włodawa
tel. 82 571 70 73
it.wlodawa@gmail.com

Punkt Informacji Turystycznej FH-U „Grażka II” we Włodawie

ul. Rynek 4
22-200 Włodawa
tel. 82 572 20 69
grazka.2@wp.pl

Informacja Turystyczna w Okunince

Okuninka IV 187
22-200 Włodawa
tel. 880 564 552
it.okuninka@gmail.com

Informacja Turystyczna w Chełmie

ul. Lubelska 63
22-100 Chełm
tel. 82 56 53 667
itchelm@wp.pl
www.itchelm.pl

Punkt Informacji Turystycznej

ul. Kościuszki 3
22-300 Krasnystaw
pit@krasnystaw.pl
www.miejscapelneuroku.pl

